

Прынцып цытавання ў жывапісе апошняй чвэрці XX стагоддзя

Цыбульскі М. Л.

Установа адукацыі “Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Маішэрава”, Віцебск

У XX стагоддзі цытата перастае быць прыёмам, ці прынцыпам аднаго мастака – цытаванне сустракаецца ў творах шматлікіх аўтараў, яно становіцца з’явай, якая мае агульнае значэнне для развіцця мастацтва. У апошняй чвэрці мінулага стагоддзя цытаванне ўвогуле выкарыстоўваецца практычна ва ўсіх відах постмадэрнісцкага мастацтва і становіцца адным з найважных кампанентаў творчасці.

Артыкул прысвечаны аналізу цытавання як прыёма ў выяўленчым мастацтве, жывапісе. Разглядаючы сутнасць паняцця “цытата”, аўтар выяўляе асаблівасці цытавання ў мастацтве, дае характарыстыку відам і прынцыпам цытавання, тыпалогіі цытат, вызначае значнасць цытат у творах мастакоў XX стагоддзя; разглядае некаторыя асаблівасці цытавання ў беларускім жывапісе.

У мастацтве постмадэрнізму цытаты закліканы не столькі нагадваць пра мінулае, колькі прыводзіць да ўзнаўлення ў памяці жаданых формаў, выяў, каштоўнасцей, сэнсаў. Цытата прысутнічае як знак, як ключ да разумення выявы. У сваёй творчасці мастак выкарыстоўвае стылістыку цытуемага твора як прастору, у якой ён можна ствараць уласны мастацкі тэкст. Такім чынам, уласцівае XX стагоддзю ў цэлым і асабліва апошняй яго трэці, “цытатнае мысленне” найбольш ярка выявілася ў калажным злучэнні аўтарскага і цытаванага матэрыялу, выразна адлюстроўваючы практыку інтэртэкстуальнасці.

Ключавыя словы: *XX стагоддзе, цытата, цытаванне, постмадэрнізм, выяўленчае мастацтва, жывапіс.*

Quotation Principle in the Late XXth Century Painting

Tsybulski M. L.

Educational Establishment “Vitebsk State P. M. Masherov University”, Vitebsk

In the XXth century, quotation is no longer a technique or a principle of one painter; quotation can be observed in works by lots of authors, it becomes a significant phenomenon for the general development of art. Hence quotation in the late XXth century art is practically applied in all types of Post-modern art and becomes one of the most important creativity components.

The article centers round the analysis of quotation as a technique in fine arts, in painting. Considering the notion of the quotation the author points out features of quotation in painting, characterizes the types and principles of quotation, the typology of quotations, identifies significance of quotations in works by XXth century artists, considers some features of quotation in Belarusian painting.

In the art of Post-modern, quotations are not only to recall the past but also revive in memory desired forms, images, values, senses.

The quotation is present as a sign, as a clue to understand the phenomenon. The artist uses in his work stylistics of the quoted piece of work as a space in which he can produce his own artistic text. Thus, “quotation thinking”, which was typical of the whole XXth century and especially of

its last thirty years, most vividly manifested itself in the collage combination of the author's and the quoted material and illustrated the practice of intertextuality.

Key words: *XXth century, quotation, quoting, Post-modern, fine arts, painting.*